

El desenvolupament de les capacitats en el treball a l'hort sostenible escolar:

2on Cicle d'Educació Infantil

Anna Valderrama, Sara Maroto, Mercè Aguas, Isabel
Gómez, Bibiana Fontanet, Ester Minguez, Mariona
Espineta, Germán Llerena.

**Grup d'Educació per la Sostenibilitat al llarg de la
vida, Sant Cugat del Vallès, Curs 2008-9**

Presentació

Aquest document constitueix un recull part del treball sobre competències bàsiques i capacitats realitzat pels membres del Grup d'Educació per la Sostenibilitat al llarg de la vida durant el curs 2008-9.

A partir del currículum, l'experiència educativa dels docents i educadors ambientals al voltant del treball a l'hort sostenible escolar, i les reunions realitzades s'ha pogut construir aquest document de treball.

En el marc de la nova llei ens preguntem si l'hort escolar sostenible constitueix un espai educatiu on desenvolupar les noves orientacions curriculars. A més a més volem treballar per construir una proposta conjunta de treball al voltant de l'hort sostenible que inclogui tots els nivells educatius i mostri la riquesa de treball educatiu que es pot portar a terme. Per fer això ens fem les següents preguntes:

1. **Una pregunta sobre capacitats:** Es l'hort escolar sostenible un espai educatiu adient on desenvolupar les capacitats dels infants expressades en el nou currículum?
2. **Una pregunta sobre continguts:** Quins continguts del nou currículum es poden treballar millor a partir de l'hort escolar sostenible?

Considerem que l'hort constitueix un espai educatiu per a desenvolupar els nens i nenes tot construint aquelles capacitats que els faran uns ciutadans autònoms, crítics, responsables i participatius en la construcció d'un món més sostenible.

A continuació es presenten les capacitats que els infants poden desenvolupar a l'etapa de 2on cicle d'Educació Infantil tal com s'expressen en el currículum oficial i una breu reflexió sobre la oportunitat que l'hort escolar sostenible ofereix al desenvolupament d'aquestes capacitats. Seguidament es presenten tres experiències de 2on cicle d'educació infantil concretes aplicades a tres centres diferents de Sant Cugat del Vallès realitzades durant el curs 2008-9:

- a) **Mercè Aguas del CEIP Ciutat d'Alba** ens presenta un treball sobre el model d'ésser viu a partir de les preguntes dels alumnes a 2n cicle d'educació infantil
- b) **Bibiana Fontanet i Ester Minguez del CEIP L'Olivera**, mestres de 2n cicle d'educació infantil ens descriuen l'experiència d'iniciar un hort escolar sostenible com a projecte de centre.
- c) **Isabel Gómez del CEIP Joan Maragall** ens fa una proposta de definició de capacitats i continguts per treballar a 2n cicle d'educació infantil.

A les reunions d'Educació infantil han participat Anna Valderrama, Sara Maroto, Mercè Aguas, Isabel Gómez, Bibiana Fontanet i Ester Minguez.

Quines capacitats podem desenvolupar en treballar a l'hort escolar sostenible?

Capacitats a desenvolupar en el 2on cicle EI	Oportunitat per ser desenvolupada a l'hort escolar sostenible
1. Identificar-se com a persona tot sentint seguretat i benestar emocional, coneixent el propi cos, les seves necessitats i possibilitats, els hàbits de salut, i guanyar confiança en la regulació d'un mateix	-Relació amb l'alimentació i la salut. -Us responsable i autònom de les eines de l'hort. -Ordre i endreça pel manteniment del material.
2. Ser i actuar d'una manera cada vegada més autònoma, resolent situacions quotidianes amb actitud positiva i superant les dificultats	-Responsabilitzar-se de tenir cura a de l'hort i adquirir autonomia per realitzar diferents accions.
3. Sentir que pertany a grups socials diversos, participant-hi activament i utilitzant els hàbits, actituds, rutines i normes pròpies.	- Integrar l'experiència dels altres.
4. Aprendre amb i a través dels altres, gaudir de la relació i integrar-se en el grup tot establint relacions afectives positives amb actituds d'empatia i col·laboració i intentant resoldre conflictes de manera pacífica.	- Treball en grup, en equip, càrrecs. - Saber escoltar als altres.
5. Observar i experimentar en l'entorn proper amb curiositat i interès, interpretant-lo i fent-se preguntes que impulsin la comprensió del món natural, social, físic i material.	-Les activitats que fem estan basades en la observació de l'hort (els canvis,les eines...); conversem, opinem,ens fem preguntes, fem hipòtesis...
6. Conèixer experiències, històries i símbols de la cultura pròpia del país i	- Integració d'altres realitats.

de la d'altres companys i companyes, generant actituds de confiança i respecte per les diferències i valorant les relacions socials i afectives que s'hi estableixin.	
7. Representar i evocar aspectes de la realitat viscuda, coneguda o imaginada i expressar-los mitjançant les possibilitats simbòliques que els ofereix el joc i altres formes de representació.	<ul style="list-style-type: none"> - A les converses comenten experiències, com era i com és l'hort... - Es pot dibuixar,mostrar imatges reals, ensenyar contes....
8. Comprendre les intencions comunicatives d'altres infants i persones adultes i expressar-se mitjançant la paraula, el gest i el joc.	<ul style="list-style-type: none"> - Converses en relació a l'activitat de l'hort. - Relació de la natura amb l'hort i el pas de les estacions.
9. Desenvolupar habilitats de comunicació, expressió, comprensió i representació per mitjà dels llenguatges corporal, verbal, gràfic, musical, audiovisual i plàstic; iniciar el procés d'aprenentatge de la lectura i de l'escriptura, de les habilitats matemàtiques bàsiques i de l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.	<ul style="list-style-type: none"> - Conversa , dibuix, gràfics, cartells, paraules, comptant, mesurant... - Contes de referència per cada nivell. (Ex.: Plantes aromàtiques: la bruixa Marduix) - Relació amb l'experiència del Cuc Baduc. - Cançons perquè creixi millor l'hort. - Missatges de d'espantaocells (a la butxaca) :rodolins (Ex. : “Si un bon enciam vols menjar, l’hauràs de regar. “
10. Aprendre i gaudir de l'aprenentatge, pensar i crear,qüestionar-se coses, fer-les ben fetes,plantejar i acceptar la crítica i fer créixer el coneixement d'una manera cada vegada més estructurada.	

**TREBALLAR EL MODEL
D'ÉSSER VIU A PARTIR DE
L'HORT A PARVULARI
CEIP Ciutat d'Alba**

MERCÈ AGUAS

**Grup d'Educació per la Sostenibilitat al llarg de la
vida, Sant Cugat del Vallès, Curs 2008-9
Juliol 2009**

ESCOLA CIUTAT D'ALBA

TREBALL DE L'HORT

La primera idea que ens ve al cap quan parlem del treball a l'hort amb els nens i nenes d'educació infantil és la del treball de l'ésser viu i de les seves relacions amb d'altres éssers vius i amb el seu entorn.

Amb aquesta idea hem fet algunes activitats a la classe de P5.

A finals dels primer trimestre a l'escola van venir els jardineros a plantar els arbres del nostre pati. Feia molt fred i gaire bé cada mati els bassals estaven glaçats o bé hi havia escarxa damunt de les fustes dels jocs infantils.

En aquell moment estàvem treballant el que passava amb el gel que trobàvem cada matí, en quins llocs, posàvem gots en diferents zones del pati per veure quin estava glaçat i quin no, miràvem el gel amb la lupa binocular,.....

Llavors van arribar els arbres, els van deixar estirats a terra, amb les arrels gegants embolicades amb una mena de xarxes per mantenir la terra i a sobre els van posar una lona. A partir d'aquí vam engegar.

ELS ARBRES

Observació de les arrels

Els nens van proposar que volia posar també pots d'aigua a sota la lona així doncs, vam posar pots de iogurt amb aigua a sota i al costat de la lona.

Vam aprofitat per parlar del que teníem davant.

Per què penseu que deuen portar els arbres amb les arrels embolicades?

Perquè no es trenquin.

Doncs també podrien embolicar les branques.

És que les branques són més fortes

És que també tenen una mica de terra i així s'aguanta.

És que estan acostumades a tenir terra al voltant.

Clar, per què els planten. Per què s'aguanti.

Per què penseu que els serveixen les arrels als arbres?

Per menjar.

Per xuclar el menjar.

Per xuclar l'aigua

Per no caure.

L'endemà pel matí els gots de sota la lona no tenen gel i els del costat sí.

Parlem dels de sota la lona.

Què us sembla que ha passat?

Doncs que la roba no deixa que es faci gel.

Perquè ho tapa.
La lona fa que no tinguin fred.
Per què no han de tenir fred les arrels?

Perquè no els agrada.
No són gaire fortes. Són diferents de les branques.
Són de color diferent.
I són molt primes.
Les branques són gruixudes.
N'ha moltes arrels i es fan "lios".

Terra bona o dolenta

Els jardiniers van plantar els arbres i els van posar terra orgànica. El color de la terra contrastava amb el color de la terra del pati.
Un nen va dir: mira els hi posen terra bona.

Què vol dir que és terra bona.
Doncs que és bona.

Per menjar?
Nooooo

Doncs per què és bona?
Pels arbres

I com saben els arbres que és bona
Perquè els agrada

Que se la mengen?
Apa noooo
Fa que creixin
La meva mare sempre posa aquesta terra a les plantes de la cuina i així creixen.
I també li posa un líquid

I l'altra terra com és?
Dolenta.

Si li posem als arbres que els passa?
Què no creixen.
Si, creixen igual.
Les dues terres són bones.

Davant de la discrepància agafem una galleda de terra bona i una galleda de terra del pati (dolenta).
Pensem que podem fer per comprovar-ho.
Com no hi ha acord fem el següent a proposta dels nens i després de discutir-ho:

En testets de planter posem la meitat amb terra bona i la meitat amb terra dolenta. D'aquests la meitat de bona amb llavors de carbassa que teníem a la classe i la meitat sense; i fem el mateix amb la terra dolenta.

Triem dos responsables que s'encarreguin de regar, ja que tothom està d'acord amb que si no es rega no creix res.

Després d'uns dies algunes de les llavors han germinat, indistintament de si estaven en un lloc o en un altre. A aquest fet no li troben explicació, ja que segueixen pensant que a la terra dolenta no hi creix res, però d'altra banda avancem en la idea de que sense llavors no creixen plantes. Idea que inicialment hi havia discrepàncies i que ara sembla que ja no n'hi ha tantes. Valorem aquest petit pas com importantíssim.

Imaginem que deu passar

Paral·lelament després d'haver observat els arbres abans que els plantessin en el pati, vam fer una altra activitat. Vam construir una maqueta d'un arbre (inventat) que ens permetés veure que passava a sota terra, per on anaven les arrels, fins on arribaven, pensar si passaven coses sota terra, o a sobre, a les branques i les fulles,

**INICIAR L'HORT ESCOLAR
SOSTENIBLE COM UN
PROJECTE DE CENTRE
CEIP L'Olivera**

BIBIANA FONTANET i ESTER MINGUEZ

**Grup d'Educació per la Sostenibilitat al llarg de la
vida, Sant Cugat del Vallès, Curs 2008-9**

Grup de Treball Educació per la Sostenibilitat, Sant Cugat-2009-10, tercera era

Document 213: resultat treball any passat, primària

Pàgina: 10

Juliol 2009

INICI DEL PROJECTE DE L'HORT DE L'OLIVERA (curs 08-09)

1. A partir de la formació que estem rebent a nivell de claustre les tutores anem a explorar el terreny fixant-nos en quins elements naturals i no naturals disposem: compostador, dos dipòsits recollida d'aigües pluvials, tanques, papereres, ...No disposem de tanques verdes, plantes a tota la zona i voltants de l'hort.
2. Ja podem començar a treballar aquesta coneixença amb el grup classe perquè siguin ells qui facin aquesta exploració i es puguin començar a plantejar què és un hort, com el podem fer,...
3. Fem un referèndum escolar per escollir per votació entre dos projectes finalistes el model de l'hort que volem fer (elaborats pel claustre en grups de treball en sessió de formació: PROJECTE HORT ESCOLAR)
4. El referèndum dona com a resultat el model de "l'hort mandala".
5. S'ha fet un mural de notícies i informacions varies del projecte de l'hort, exposat al vestíbul de l'escola, que es va actualitzant per tal que sigui visible el procés.
6. Els nens i nenes de cicle superior fan l'auca de l'hort de l'Olivera pels jocs Florals de l'escola.
7. Comença el funcionament del compostatge posant en funcionament l'organització de recollida de brossa orgànica dels esmorzars de tota l'escola, participant-hi nens i nenes de tots els nivells de manera que el procés sigui més quotidià i visible.
8. Celebrem el dia del bricolatge, fent-lo coincidir amb la festa de la primavera que organitza l'AMPA, es munten les 4 taules de picnic a l'espai verd del voltant de l'hort, es planten les diferents enfiladisses a les tanques de ciment i reixes per configurar aquest entorn verd. Ja s'ha efectuat la compra de les eines necessàries per a treballar a l'hort i que estrenem aquest dia.

9. A les sessions de formació em fet plantons i l'educadora ambiental juntament amb les tutores ho han fet amb els nens i nenes, els quals cuidem i n'observem el creixement diàriament a l'aula. Aquests plantons seran trasplantats a l'hort i continuarem cuidant-los.

10. PREPARACIÓ DEL SÒL

- a. La terra de la que disposem és molt arenosa i dura. L'educadora ambiental encarrega un camió de terra orgànica i fems de cavall tractats per tal de poder plantar als 4 dies d'haver-la roturat.
 - b. Amb l'ajuda d'un pagès i llogant un motocultor roturem la terra i la deixem a punt per plantar. Els nens i nenes visitem l'hort per poder observar tot aquest procés.
 - c. Els nens i nenes de 6è prenen les diferents mesures de l'hort per a fer les divisions pertinents en col·laboració de l'educadora ambiental i tutores.
 - d. En una sessió de formació plantem els plantons d'hortalisses mesurant les distàncies i tenint en compte les plantes que son complementàries entre elles: plantem tomaqueres, raves, enciams i pèsols. Els nens i nenes de l'escola també han començat a plantar a l'hort.
 - e. Afegim una capa de terra orgànica i palla per a poder preservar la humitat del sòl i posem les rajoles a les parts de pas per a poder treballar l'hort sense trepitjar la terra i les plantes (sistema de parades en crestalls).
11. Cada cicle té el seu espai d'hort i es responsable de la seva cura. Es fa un calendari de rec. Cada cicle disposa d'un mesurador d'humitat de la terra per saber si s'ha de regar o no cal, donant-li molta importància a l'observació directa.

12. Properament (22 de maig) farem la tarda del bricolatge de l'hort amb la participació de pares i mares de l'escola per a muntar la caseta d'eines i plantar arbustos a la tanca del pati de parvulari a mode de protecció. També instal·larem el sistema de reg per goteig d'ús exclusiu els mesos de juliol i agost, temps en que l'escola esta tancada. La resta de mesos el reg es fa amb aigua dels dipòsits de recollida pluvial i l'aigua sobrera del menjador que s'aboca en un altre dipòsit. També plantarem plantes aromàtiques al centre de l'hort mandala i voltants.

13. Els nens i nenes del cicle superior faran recerca de possibles maneres de fer un espantaocells i els materials necessaris per a poder crear el de l'escola.

14. Es col·locaran els rètols amb els noms de les diferents plantes de l'hort i entorn verd.

**DESENVOLUPAMENT CURRICULAR
AL VOLTANT DE L'HORT ESCOLAR
SOSTENIBLE:
Continguts per a 2on cicle d'educació
infantil**

ISABEL GÓMEZ

**Grup d'Educació per la Sostenibilitat al llarg de la
vida, Sant Cugat del Vallès, Curs 2008-9**

Grup de Treball Educació per la Sostenibilitat, Sant Cugat-2009-10, tercera era

Document 213: resultat treball any passat, primària

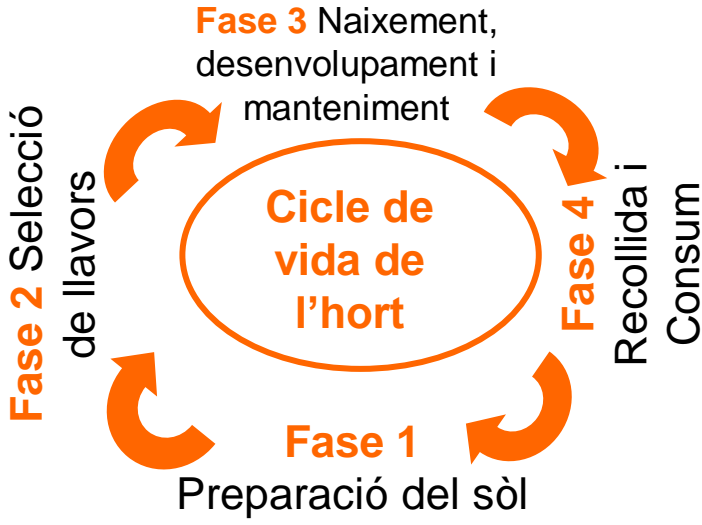
Pàgina: 16

Juliol 2009

2. Com podem desplegar el currículum a partir de l'hort escolar sostenible?

El currículum proposa tres àrees de coneixement i experiència: El currículum proposa tres àrees de coneixement i experiència: l'àrea de descoberta d'un mateix i dels altres, l'àrea de descoberta de l'entorn i l'àrea de comunicació i llenguatges. Aquesta estructura, planteja el currículum, pot ajudar a sistematitzar i planificar l'activitat docent, però no ha de suposar presentar la realitat parcel·lada, sinó que cal crear uns espais d'aprenentatge globalitzats, establint relacions entre els continguts de les diferents àrees, a fi que es contribueixi al desenvolupament de les nenes i els nens, acostant-los a la interpretació del món, donant-hi significat i facilitant-los la participació activa.

La visió d'un hort sostenible escolar: L'hort com a espai educatiu suposa organitzar tot el treball al voltant del desenvolupament del cicle de vida d'aquest agroecosistema. Un cop engegat l'hort l'activitat educativa es veurà condicionada pel funcionament i desenvolupament d'aquest ecosistema. El treball es pot organitzar al voltant de quatre fases: Preparació del sòl, Selecció de llavors, Creixement i desenvolupament, Recollida i consum. Desenvolupar el currículum suposarà seleccionar continguts i activitats adients a cada fase del cicle vital de l'hort sostenible.

Visió de l'hort escolar sostenible: Un espai d'aprenentatge globalitzat	Àrees de coneixement i experiència
 <p>Cicle de vida de l'hort</p> <p>Fase 1 Preparació del sòl</p> <p>Fase 2 Selecció de llavors</p> <p>Fase 3 Naixement, desenvolupament i manteniment</p> <p>Fase 4 Recollida i Consum</p>	<p>L'hort escolar sostenible constitueix un espai d'aprenentatge globalitzat on treballar continguts de les tres àrees de coneixement i experiència de 2on cicle d'educació infantil. Les àrees de coneixement i experiència són:</p> <ol style="list-style-type: none"> Àrea de descoberta d'un mateix i dels altres Àrea de descoberta de l'entorn Àrea de comunicació i llenguatges <p>Es proposa seleccionar continguts i activitats de cada àrea en els diferents moments de desenvolupament del cicle vital de l'hort.</p>

ESCOLA: CEIP Joan Maragall

DATA: 18/03/09

EDUCACIÓ INFANTIL
FASE 1: PREPARACIÓ DEL SÒL

Quins continguts i activitats podem treballar en la “Fase 1: Preparació del sòl” de l'hort escolar sostenible?

<p>Visió de l'hort escolar sostenible: Un espai d'aprenentatge globalitzat</p>	<p>Àrea de descoberta d'un mateix i dels altres</p>				
<div style="text-align: center; border: 1px solid orange; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <p>Preparació del sòl</p> </div> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top; padding: 5px;"> <p>Ecologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •En quines condicions? •Com és? •Qui hi viu? •Què hi ha? •On és? •Com és per dins? •Com canvia? </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top; padding: 5px;"> <p>Tecnologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •Què fem? •Amb què ho fem? •Com ho fem? </td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top; padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> •Qui fa què, qui hi treballa? •Tothom en té? •Quin ús fem? </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top; padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> •De qui és? •Quant costa? </td> </tr> </table> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 10px;"> Aquí Allà </div> <div style="text-align: right; margin-top: 10px;"> <p>Passat</p> <p>Futur</p> </div>	<p>Ecologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •En quines condicions? •Com és? •Qui hi viu? •Què hi ha? •On és? •Com és per dins? •Com canvia? 	<p>Tecnologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •Què fem? •Amb què ho fem? •Com ho fem? 	<ul style="list-style-type: none"> •Qui fa què, qui hi treballa? •Tothom en té? •Quin ús fem? 	<ul style="list-style-type: none"> •De qui és? •Quant costa? 	<ul style="list-style-type: none"> -Actitud de respecte envers la feina pròpia i la dels altres. -Respecte pel torn de paraula. -Participació en les activitats proposades. -Consciència de les possibilitats de si mateix. -Consciència de la necessitat d'una alimentació sana i saludable.
<p>Ecologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •En quines condicions? •Com és? •Qui hi viu? •Què hi ha? •On és? •Com és per dins? •Com canvia? 	<p>Tecnologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •Què fem? •Amb què ho fem? •Com ho fem? 				
<ul style="list-style-type: none"> •Qui fa què, qui hi treballa? •Tothom en té? •Quin ús fem? 	<ul style="list-style-type: none"> •De qui és? •Quant costa? 				

ESCOLA: CEIP Joan Maragall

DATA: 18/03/09

EDUCACIÓ INFANTIL
FASE 1: PREPARACIÓ DEL SÒL

Quins continguts i activitats podem treballar en la “Fase 1: Preparació del sòl” de l'hort escolar sostenible?

Àrea de descoberta de l'entorn	Àrea de comunicació i llenguatges
<ul style="list-style-type: none">- Observació de la textura de la terra i altres tipologies.- Reconeixement de l'hort com un espai del cycle de la vida.- Descoberta d'éssers vius (animals, bolets,...)- Respecte dels animals.- Coneixement de l'adob com a nutrient.- Manipulació d'eines adequadament.- Plantar a la sorra.	<ul style="list-style-type: none">-Vocabulari nou.: adob, eines, accions (llaurar,cavar,rasclar, abonar).-Seqüenciació de les accions realitzades en la fase 1 (llaurar, adobar, rasclar, arrencar herbota... i esperar).- Diàleg a partir d'experiències personals.

ESCOLA: CEIP Joan Maragall

DATA: 18/03/09

EDUCACIÓ INFANTIL
FASE 2: SELECCIÓ DE LLAVORS

Quins continguts i activitats podem treballar en la “Fase 2: Selecció de llavors” de l’hort escolar sostenible?

<p>Visió de l’hort escolar sostenible: Un espai d’aprenentatge globalitzat</p>	<p>Àrea de descoberta d’un mateix i dels altres</p>				
<div style="text-align: center; border: 1px solid orange; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <p>Selecció de llavors</p> </div> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top; padding: 5px;"> <p>Ecologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •Com és? •Com es transforma? •Per què? •Quina diversitat trobem? •Què necessita per germinar? </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top; padding: 5px;"> <p>Tecnologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •Com es conserven? •Com es “re-fan”? </td> </tr> <tr> <td style="width: 50%; vertical-align: top; padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> •Com ens organitzem per obtenir-les? •Com les guardem? •Quin ús en fem? <p>Social-cultural</p> </td> <td style="width: 50%; vertical-align: top; padding: 5px;"> <ul style="list-style-type: none"> •Quant ens costen? •Quines trobem? •On es compren? <p>Economia</p> </td> </tr> </table> <p style="text-align: right; margin-top: 10px;">Futur ↓</p> <p style="text-align: center; margin-top: 10px;">Aquí → Allà</p>	<p>Ecologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •Com és? •Com es transforma? •Per què? •Quina diversitat trobem? •Què necessita per germinar? 	<p>Tecnologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •Com es conserven? •Com es “re-fan”? 	<ul style="list-style-type: none"> •Com ens organitzem per obtenir-les? •Com les guardem? •Quin ús en fem? <p>Social-cultural</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Quant ens costen? •Quines trobem? •On es compren? <p>Economia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Actitud de respecte envers la feina pròpia i la dels altres. - Respecte pel torn de paraula. - Participació en les activitats proposades. - Consciència de les possibilitats de si mateix. - Consciència de la necessitat d’una alimentació sana i saludable. - Gustos diferents, iguals: conversa.
<p>Ecologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •Com és? •Com es transforma? •Per què? •Quina diversitat trobem? •Què necessita per germinar? 	<p>Tecnologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •Com es conserven? •Com es “re-fan”? 				
<ul style="list-style-type: none"> •Com ens organitzem per obtenir-les? •Com les guardem? •Quin ús en fem? <p>Social-cultural</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Quant ens costen? •Quines trobem? •On es compren? <p>Economia</p>				

ESCOLA: CEIP Joan Maragall

DATA: 18/03/09

EDUCACIÓ INFANTIL
FASE 2: SELECCIÓ DE LLAVORS

Quins continguts i activitats podem treballar en la “Fase 2: Selecció de llavors” de l'hort escolar sostenible?

Àrea de descoberta de l'entorn	Àrea de comunicació i llenguatges
<ul style="list-style-type: none">- Coneixements de diferents procediments de plantar i sembrar (llavors, bulbs i planter)- Valoració de la importància de l'aigua i el sol pel desenvolupament de la planta.- Criteris per la selecció de llavors segons l'època de l'any i la sostenibilitat (autòctones).- Elaboració d'un espantaocells.- Observació, descripció i classificació de llavors.- Observació de la germinació amb diferents variables (espai, temperatura...).- Plançons (tetrabric, gots i tovallonet de paper, oueres, amb turba, etc.)- Relació de la cura de l'hort amb nosaltres mateixos (la nostra cura personal: menjar i beure)	<ul style="list-style-type: none">- Vocabulari nou.: adob, eines, accions (llaurar,cavar,rasclar, abonar).- Seqüenciació de les accions realitzades en la fase 1 (llaurar, adobar, rasclar, arrencar “males” herbes... i esperar).- Diàleg a partir d'experiències personals.- Conversa sobre quines llavors fem servir, quines mengem, quines coneixem, quines ens agraden i quines no, quines comprem...- Observació, descripció i classificació de llavors.- Observació de la germinació amb diferents variables (espai, temperatura...).

ESCOLA: CEIP Joan Maragall

DATA: 18/03/09

EDUCACIÓ INFANTIL

FASE 3: NAIXEMENT, DESENVOLUPAMENT I MANTENIMENT

Quins continguts i activitats podem treballar en la “Fase 3: Naixement, desenvolupament i manteniment” de l'hort escolar sostenible?

Visió de l'hort escolar sostenible: Un espai d'aprenentatge globalitzat	Àrea de descoberta d'un mateix i dels altres
<div style="text-align: center; border: 1px solid orange; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <p>Creixement i desenvolupament</p> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p>Ecologia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Com són les plantes i els animals? Quina diversitat hi ha? • Com canvien? Com interaccionen? Què necessiten? </div> <div style="width: 45%;"> <p>Tecnologia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formes de regar • Formes de mantenir la salut de l'hort </div> </div> <hr style="border: 1px solid orange;"/> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <ul style="list-style-type: none"> • Com es manté un hort en altres llocs i altres cultures? • Qui realitza el mateniment? • Com ens ajuda participar? </div> <div style="width: 45%;"> <ul style="list-style-type: none"> • Quan costen els materials? • Dependència d'empreses </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 10px;"> <p>Social-cultural</p> <p>Economia</p> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 5px;"> <p>Aquí</p> <p>Allà</p> </div>	<ul style="list-style-type: none"> - Actitud de respecte envers la feina pròpia i la dels altres. - Respecte pel torn de paraula. - Participació en les activitats proposades. - Consciència de les possibilitats de si mateix. - Consciència de la necessitat d'una alimentació sana i saludable

ESCOLA: CEIP Joan Maragall

DATA: 18/03/09

EDUCACIÓ INFANTIL

FASE 3: NAIXEMENT, DESENVOLUPAMENT I MANTENIMENT

Quins continguts i activitats podem treballar en la “Fase 3: Naixement i desenvolupament” de l'hort escolar sostenible?

Àrea de descoberta de l'entorn	Àrea de comunicació i llenguatges
<ul style="list-style-type: none">-Observació dels canvis que es produeixen.-Valoració de la importància de l'aigua i del sol, de l'acció dels animals i de l'home.-Manteniment de l'espai en condicions òptimes pel seu desenvolupament.-Utilització de l'aigua pluvial.	<ul style="list-style-type: none">-Vocabulari nou.: adob, eines, accions (llaurar, cavar, rasclar, abonar).-Seqüenciació de les accions realitzades en la fase 1 (llaurar, adobar, rasclar, arrencar “males” herbes... i esperar).- Diàleg a partir d'experiències personals.- Observació, descripció i classificació.- Seqüenciació del procés.

ESCOLA: CEIP Joan Maragall

DATA: 18/03/09

EDUCACIÓ INFANTIL
FASE 4: RECOLLIDA I CONSUM

Quins continguts i activitats podem treballar en la “Fase 4: Recollida i consum” de l'hort escolar sostenible?

<p>Visió de l'hort escolar sostenible: Un espai d'aprenentatge globalitzat</p>	<p>Àrea de descoberta d'un mateix i dels altres</p>
<div style="border: 1px solid orange; padding: 5px; margin-bottom: 10px; display: inline-block;"> <p>Recollida i consum</p> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p>Ecologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •M'agraden? •Em senten bé? •Quina diversitat? •Per què? •Què es menja? </div> <div style="width: 45%;"> <p>Tecnologia</p> <ul style="list-style-type: none"> •Com es recull? •Com es transformen/cuinen? •Com ens arriben? </div> </div> <hr style="border: 1px solid orange;"/> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <ul style="list-style-type: none"> •Qui fa què? Per què? •Què em ve de gust? Ho necessito? •A tot arreu és igual? •Com ens organitzem per obtenir productes? </div> <div style="width: 45%;"> <ul style="list-style-type: none"> •De qui és el producte? •Quant costa? •Qui decideix el preu? •D'on venen els productes? •Quant cobren? </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 10px;"> <p>Social-cultural</p> <p>Economia</p> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; margin-top: 5px;"> <p>Aquí</p> <p>Allà</p> </div> <div style="position: absolute; right: 0; top: 50%; transform: translateY(-50%); font-size: 2em;"> ↓ Passat Futur </div>	<ul style="list-style-type: none"> -Actitud de respecte envers la feina pròpia i la dels altres. -Respecte pel torn de paraula. -Participació en les activitats proposades. -Consciència de les possibilitats de si mateix. -Consciència de la necessitat d'una alimentació sana i saludable - Presa de consciència dels seus gustos.

ESCOLA: CEIP Joan Maragall

DATA: 18/03/09

EDUCACIÓ INFANTIL
FASE 4: RECOLLIDA I CONSUM

Quins continguts i activitats podem treballar en la “Fase 4: Recollida i consum” de l'hort escolar sostenible?

Àrea de descoberta de l'entorn	Àrea de comunicació i llenguatges
<ul style="list-style-type: none">- Diferenciació de les parts de la planta; part que ens mengem i part que desestimem.- Diferenciació dels diferents processos de recol·lecció.	<ul style="list-style-type: none">-Vocabulari nou.: adob, eines, accions (llaurar,cavar,rasclar, abonar).-Seqüenciació de les accions realitzades en la fase 1 (llaurar, adobar, rasclar, arrencar “males” herbes... i esperar).- Diàleg a partir d'experiències personals.